

2. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень : [моногр.] / за ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир : Вид-во Рута, 2006. 320 с.

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ «БОТАНІЧНИЙ САД СУМДПУ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА» У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ

Вакал Анатолій Петрович

кандидат біологічних наук, завідувач кафедри загальної біології та екології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

anatolianv@ukr.net

Міронєць Людмила Петрівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної біології та екології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

mironets19@gmail.com

Торяник Валентина Миколаївна

кандидат біологічних наук, доцент кафедри загальної біології та екології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

toryanik_vn@ukr.net

Навчально-науковий центр «Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» (ННЦ) є структурним науковим та навчальним підрозділом Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, навчальною базою для студентів природничо-географічного факультету, учнів, студентів інших закладів освіти.

Метою діяльності ННЦ є організація освітньої і навчальної роботи, проведення та організація навчальних польових практик, проведення поглиблених наукових досліджень в галузі інтродукції та акліматизації рослин, розробки рекомендацій щодо використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори, ведення екскурсійної, просвітницької роботи з метою популяризації природоохоронних знань серед населення [2].

Ботанічний сад СумДПУ імені А.С. Макаренка – це об'єкт природно-заповідного фонду області, що має статус ботанічного саду місцевого значення. Його колекції налічують близько 1000 видів рослин, 85 з яких належать до рідкісних або зникаючих.

Велике значення колекція рослин Ботанічного саду має під час вивчення студентами природничо-географічного факультету таких дисциплін, як – «Ботаніка», «Загальна екологія», «Методика навчання біології та природознавства», «Методика навчання екології», «Основи сільського господарства». Лабораторні заняття і польова практика з «Ботаніки» і «Загальної екології» проводяться протягом всього року на всій території Ботанічного саду. У той же час заняття з «Методика навчання біології та природознавства»,

«Методика навчання екології», «Основи сільського господарства» приурочені до відділів – методики навчання біології та сільськогосподарських культур.

На території ННЦ також проводяться лабораторні заняття з фітопатології. У ході роботи студенти знайомляться з основними типами хвороб рослин та анатомо-морфологічними змінами, що відбуваються у рослинних організмах, набувають практичних навичок із візуального визначення найтипівіших хвороб декоративних та сільськогосподарських видів рослин, закріплюють свої знання з ботаніки, мікології, мікробіології та фізіології рослин.

На заняттях з польової практики з дисципліни «Методика навчання біології та природознавства» студенти розробляють та проводять природничі екскурсії – квести по території ботанічного саду [1]. Зазвичай, така екскурсія складається із 6 - 7 зупинок та передбачає опрацювання довідникової інформації за допомогою екскурсовода та виконання запропонованих завдань, відповіді на які дають підказку стосовно продовження маршруту екскурсії та її наступної зупинки. Такі екскурсії розроблені по території ННЦ у різні пори року і використовуються для залучення учнівської молоді до здійснення природоохоронної роботи.

Екологічна стежка по території ботанічного саду СумДПУ імені А. С. Макаренка спрямована на ознайомлення учнів з рідкісними і зникаючими видами саме Сумської області, а також з переліком видів з Червоної книги України та Європейського Червоного списку та популяризувати екологічні знання. Таким чином, проведення навчальних екскурсій по маршруту екологічної стежини Ботанічного саду сприяє розширенню у відвідувачів елементарних відомостей про об'єкти, процеси та явища довкілля; сприяє вихованню екологічної культури поведінки людини як частини загальної культури взаємин між людьми та відношення людини до природи; розвиває увагу, спостережливість, пам'ять.

На заняттях з алелопатії студенти досліджують зміни врожайності культури кукурудзи під дією хімічно активних речовин (колінів), що накопичуються у ґрунті.

Список використаних джерел

1. Екологічна стежка у Ботанічному саду / Сумський державний педагогічний університет, Кафедра загальної біології та екології ; уклад. : А. В. Рудик, Л. П. Міронець. – Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. – 52 с.
2. Положення про навчально-науковий центр «Ботанічний сад Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка». Режим доступу: https://pgf.sspu.edu.ua/images/2021/polozhennya_pro_navchalno-naukoviy_centr_botanichniy_sad_4fc12.pdf